

Rada ministrov pôdohospodárstva - 27. január 2020

1. Európsky ekologický dohovor (EED) - aspekty týkajúce sa poľnohospodárstva
2. Nariadenie o prechodných pravidlách
3. Spoločné vyhlásenie ministrov poľnohospodárstva Nemecka, Španielska a Francúzska o budúcej SPP v kontexte EED

Zasadanie Rady sa okrem uvedeného venovalo aj:

- predsedníctvo predstavilo svoj program
- schválila sa flexibilita medzi piliermi na rok 2020 a nariadenie o fin. disciplíne od roku 2021 (bod „A“)
- označovanie potravín, dodržiavajúcich welfare nad rámec minimálnych požiadaviek (Nemecko prezentovalo svoju pozíciu za celoeurópsku značku)
 - ministri vo svojich reakciách zdôraznili dobrovoľnosť ďalších opatrení v oblasti označovania dobrých životných podmienok zvierat ako najvhodnejšiu cestu vpred
 - delegácie zdôraznili potrebu ďalšieho hodnotenia vplyvu a zabezpečenia toho, aby nové pravidlá nestigmatizovali poľnohospodárov alebo nevytvárali podmienky pre nekalú hospodársku súťaž
- výstup z konferencie o africkom mori ošípaných
 - mnohí ministri vystúpili a zdôraznili potrebu:
 - diferencovaného regionálneho prístupu
 - proaktívnych kampaní EK zvyšujúcich povedomie
 - pokračujúcej fin. podpory
- označovanie medu

Slovensko zastupoval G. Csicsai.

Manažérske zhrnutie

Európsky ekologický dohovor (EED):

- kľúčová otázka - či nové opatrenia v SPP sú súčasťou Európskeho ekologického dohovoru (EED) alebo EED je niečo iné - komisár odpovedal, že pre niektoré krajiny to bude len malá zmena (spomenul Rakúsko), lebo už teraz veľký objem peňazí v II. pilieri vynakladajú na enviro a klimatické ciele
- ďalšia dôležitá položená otázka: ako chce Komisia kontrolovať, či sú strategické plány v súlade s EED
- **ministri sa zhodli, že vyšším ambíciám musí zodpovedať vyšší rozpočet**
- **zhodli sa tiež, že budúca SPP je dobrým rámcom na dosiahnutie cieľov EED (za podmienky, že v nej bude dostatok zdrojov)**
- bola zdôraznená **potreba nových technológií, digitalizácie a „smart“ technológií v poľnohospodárstve**
- **okrem SPP, zástupcovia ČŠ medzi nástrojmi, ktoré by mohli prispieť k dosiahnutiu cieľov EED spomenuli:** lesníctvo (zdôrazňujúc potrebu novej EÚ stratégie pre lesy), bioekonomiku, biodiverzitu, výskum a inovácie, obehovú ekonomiku, agrolesníctvo, prenos znalostí a zavádzanie nových technológií (vrátane digitálnych) do praxe; potreba sledovať previazanosť s ďalšími politikami EÚ (životné prostredie, obchodná politika), nárast produktivity, precízne poľnohospodárstvo, revízia LULUCF regulácie, medzinárodná spolupráca, resp. regionálna spolupráca, použitie iných európskych fondov - ESF (vzdelávanie), EFRR, Horizon Europe, LIFE

program, INTERREG, Kohézny fond

- **témy, o ktorých by sa malo ďalej rokovať na Rade:** potreba nájsť rovnováhu medzi úlohou poľnohospodárstva čo sa týka bezpečnosti potravín na jednej strane a klimatickými a enviro cieľmi na strane druhej; rovnováha medzi rozpočtom a ambíciami; budovanie povedomia spotrebiteľa; potenciál lesníctva; ako znížiť použitie pesticídov, antibiotík a syntetických hnojív; ako zaistiť súlad medzi v súčasnosti prebiehajúcim reformným procesom SPP a EED a F2F a ďalej ako toto možno zapracovať do budúcich obchodných dohôd EÚ; aspekty Zelenej dohody (hlavne Fond pre spravodlivú transformáciu (ang. Just Transition Fund))^[1], znižovanie rizikovosti v produkcii; plytvanie potravinami; falšovanie potravín; geografické označovanie; rovnováha v hodnotovom reťazci; interakcia medzi stratégiou pre biodiverzitu a SPP; ziskovosť; nákladová efektívnosť; aktualizovanie a obnovenie smernice o OZE; riadenie rizík (Taliansko navrhlo nový fond v I. pilieri na riešenie katastrofických klimatických udalostí); klimatické ambície EÚ do roku 2030 a 2050 v kontexte systému obchodovania s povolenkami; výnimky zo spotrebnej dane
- **delegácie taktiež spomenuli potrebu zaistenia rovnej hosp. súťaže pre európskych farmárov** (aby pre produkty vstupujúce na EÚ trh platili rovnaké štandardy)
- **aby bol aj welfare zahrnutý do stratégie Z Farmy na stôl** (kľúčové napr. pre Dánsko) – komisár súhlasil
- **predsedníctvo oznámilo, že o stratégii Z Farmy na stôl sa bude rokovať na niektorom z najbližších zasadnutí Rady**
- **Wojciechowski** na záver poďakoval za diskusiu:
 - **poďakoval z vyjadrenie potreby dostatočnosti rozpočtu na napĺňanie cieľov EED**
 - **povedal, očakával väčšiu kritiku EED**, keďže ide o niečo nové – bolo počuť skôr pripravenosť implementovať EED a súhlas
 - **rozpočet nerozhoduje o tom, či bude EED prijatý alebo nie, ale s nižším rozpočtom budú aj výsledky slabšie (a vznikne napätie)**
 - **vysvetlil JTF a jeho umiestnenie do okruhu 3 – povedal, že má byť financovaný z nových peňazí, nie zdroje z SPP**
 - ako bude Komisia kontrolovať, či sú strategické plány v súlade s EED (čo sa opýtal maďarský minister)
 - reforma SPP umožňuje ČŠ flexibilitu (napríklad čo sa týka ekoschémy, enviro klimatických záväzkov v II. pilieri...) – **komisár predpokladá, že ČŠ chcú vedieť, aké typy opatrení bude EK akceptovať, resp. ako bude EK tieto merať - EK sa bude snažiť tieto otázky čo najlepšie zodpovedať** (formou pokynov)
 - 23.1. sa zúčastnil zasadania výboru COMAGRI a **zazneli veľmi silné hlasy za vytvorenie zoznamu ekoschémy** – z ktorých by sa vyberalo – **nevie ešte, akou formou to EK urobí (legislatíva, pokyny...), ale EK chce dať ČŠ vysvetlenie, ako majú ekoschémy vyzeráť** – bude sa to snažiť vyjasniť (je to problém aj pre komisára, lebo veľa rozprávame o opatreniach, ale bez uvedenia konkrétnych aspektov)
 - **ďalšia položená otázka: Do akej miery zasiahne EED do SPP?**
 - už to na Komisii riešili
 - predpoklady pre novú SPP boli tvorené ešte pred EED – potrebujeme posúdiť dôsledky (a to teraz robíme) – pre niektoré ČŠ toto nebude znamenať zásadné zmeny – navštívil nedávno Rakúsko - opatrenia, ktoré používajú v II. pilieri-väčšina z nich sa týka enviro a klimatickej oblasti, majú rozvinuté ekologické poľnohospodárstvo => **pre mnohé štáty aplikovanie EED bude znamenať len pokračovanie v už dobrej práci**
 - **je za zaradenie blahobytu zvierat do F2F** – welfare sa netýka len etiky, ale má aj dopad na kvalitu mäsa
 - odznali názory, že by mala byť synergia medzi touto politikou a inými politikami; **keď pracujeme na SPP, musíme pozeráť na iné politiky** – kohéziu zvlášť, lebo vidiecke oblasti nie sú iba o SPP – má tu miesto Kohézny fond – na aktivity, ktoré sa priamo netýkajú poľnohospodárstva

Nariadenie o prechodných pravidlách:

- **väčšina ministrov vyjadrila želanie, aby sa čo najskôr dosiahlo čiastočné všeobecné smerovanie - bez ohľadu na vývoj rokovaní o MFF** (len PT, CY a LT vyjadrili, že treba počkať na MFF)
- **ministri sa zhodli (úplná zhoda), že súčasné pravidlá majú byť zachované (bez nových prvkov) a financované z nových peňazí**
- čo sa týka **trvania prechodného obdobia**, niektoré delegácie vyjadrili preferenciu čo najkratšieho prechodného obdobia (1 rok) - napr. DK, LV, A; zatiaľ čo iné spochybnili, že jeden rok by bol postačujúci a relevantnejšie sa im zdali dva roky (B, DE, CZ, L)
- **niektoré delegácie poukázali na skutočnosť, že v návrhu sa neuvádza prechodná vnútroštátna pomoc, pričom by chceli, aby uvedená podpora pokračovala aj v roku 2021 aspoň na úrovni poskytovanej v roku 2020**
- nad niektorými prvkami znenia však bude potrebné pouvažovať v ďalších diskusiách (a ČŠ sa už k niektorým aspektom na tomto zasadnutí vyjadrili), okrem iného aj o: dĺžke prechodného obdobia, podmienkach rozšírenia programov rozvoja vidieka, dobe platnosti AEKO záväzkov a pokračovaní operačných programov organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny
- na rozdiel od reformy SPP sa obsah návrhu môže prerokovať nezávisle od číselných údajov - **chorvátske predsedníctvo uvedie všetky číselné údaje v hranatých zátvorkách a po dosiahnutí dohody o VFR ich aktualizuje**
- **ČŠ vyzvali EK, aby zodpovedala technické otázky čo najskôr**
- Česká republika vyzvala na odstránenie povinnosti alokácie 5% na CLLD (LEADER)

Zaujímavé vyjadrenia:

- Holandsko potrebuje počuť od Komisie **o rozsahu a úrovni ambícií EED, vrátane F2F, a ako budú tieto prepojené s SPP a inými EÚ politikami**, ktoré sa týkajú poľnohospodárstva; ďalej vyjadrilo potrebu vedieť presnejšie, **ako bude EED ovplyvňovať hodnotenie národných strategických plánov**; a ďalej tiež, **aký bude vzťah medzi SPP a zníženým používaním hnojív, antibiotík a pesticídov a prisnejším welfare**
- írsky zástupca sa veľmi rázne obrátil na zástupcov Komisie - **či prichádzajú aj s novými peniazmi, keď žiadajú dodržiavanie nových opatrení** - „*alebo či prichádza s veľkolepou novou EED a hovorí nám, že toto všetko musíme robiť so pôvodnými zdrojmi, ktoré budú ešte znížené o 5%?(reči sú zadarmo, ale tieto opatrenia budú stáť farmárov peniaze)*“ /citované/
- grécky zástupca položil zásadné otázky: **Bude zaistené financovanie EED? Alebo hovoríme iba o existujúcich zdrojoch (podľa návrhu Komisie)? Znamená EED nové opatrenia alebo zahŕňa len tie, ktoré sú už súčasťou návrhu SPP?** - dodal, že treba nájsť rovnováhu medzi týmito dvomi otázkami
- **nechceme, aby sa z poľnohospodárov stali záhradníci** - sú to producenti potravín (Nemecko)
- pravidlá vo vzťahu k EED treba nastaviť jednoducho, jasne a predovšetkým realisticky; v žiadnom prípade nesmie dôjsť k zvyšovaniu administratívnej záťaže alebo k zníženiu konkurencieschopnosti európskeho poľnohospodárstva (Česká republika)
- situácia každého ČŠ je odlišná a to by malo byť vzaté do úvahy - či hovoríme o znižovaní skleníkových plynov alebo biodiverzity (Litva)
- emisie je potrebné znižovať proporčne so **zohľadnením podielu každého odvetvia na znečisťovaní** (Slovensko)
- pri poľnohospodárstve nemôžeme zabúdať, že **jeho úlohou je v prvom rade produkcia a bezpečnosť potravín** (Slovensko)

- Slovensko preferuje **individuálny prístup k jednotlivým štátom** pre lepšie dosahovanie cieľov; v prípade zníženia používania chemických pesticídov či hnojív je potrebné zohľadniť národné špecifiká - v porovnaní s inými ČŠ používame v SR menej hnojív - celoplošné znižovanie hnojenia bez zohľadnenia národných špecifik nie je správne (podobne sa vyjadrilo aj Lotyšsko)
- stratégia EED by nemala negatívne dopadať na potravinovú bezpečnosť
- **prioritou pre Holandsko je o.i. náhrada umelých hnojív hnojom**
- **ozeľňovanie môže byť konkurenčnou výhodou** - potraviny vyprodukované v EÚ sú bezpečné a kvalitné (Slovensko)
- už je takmer február (termín bol do konca r. 2020) a **nemáme kritériá na hodnotenie strategických plánov čo sa týka ambicióznosti dosahovania zelených cieľov** (Bulharsko)
- víťame F2F - sú to naše spoločné ciele; otázkou je, ako to uskutočniť /môžeme povedať farmárom, že od zajtra nepoužívate pesticídy, ale **mali by sme im dať aj alternatívu** - keďže dopyt po potravinách rastie a teda produkcia musí pokračovať s postupmi, ktoré sú zelenšie/ (Bulharsko + Lotyšsko)
 - treba urobiť prehľad celkovej regulácie v EÚ v tejto oblasti, aby sme umožnili farmárom tak skoro ako je to možné prístup ku všetkým prípravkom na ochranu rastlín, ktoré môžu byť použité ako alternatíva
- **musíme zbúrať rozšírené mýty** ako napríklad, že poľnohospodárstvo je v najväčšej miere zodpovedné za nárast emisií - poľnohospodárstvo je riešením, nie príčinou - pravidlá musia byť príležitosťou pre poľnohospodárov, nie trestom (Maďarsko)
- **podpora udržateľnej obehovej ekonomiky**, ktorá je integrálnou súčasťou klimaticky neutrálnej ekonomiky, by mala byť zo všetkých EÚ fondov (Lotyšsko)
- **povinné ekoschémy ako nástroj na prechod od priamych platieb** k ambíciám EED (Holandsko)
- Holandsko verí, že **ambície EED majú byť napĺňané bez ohľadu na to, aký bude nakoniec rozpočet SPP**
- najväčší príspevok poľnohospodárstva k cieľom EED cez SPP = **zvyšovanie uhlíka v pôde (vápnenie kyslých pôd)** - malo by byť financované z SPP (Estónsko)
- Rumunsko navrhlo v rámci znižovania skleníkových plynov **aj zníženie úrovne aktivity** (zvlášť znižovanie počtu zvierat)
- Bulharsko hovorilo o potrebe zaistenie ekonomickej a sociálnej udržateľnosti sektora vo svetle narastajúcich zelených ambícií, povinných ekoschémy - v tej súvislosti spomenulo **potrebu nárastu viazaných platieb** (že pre nich je viazaná podpora kľúčová a musí sa zvýšiť - aby mohli čeliť ekonomickým a sociálnym výzvam v budúcnosti, zvlášť v zraniteľných sektoroch a v prípade rodinných fariem)

Stručné charakteristiky spomenutých stratégií:

Európsky ekologický dohovor (ďalej len EED)

- EK uverejnila 11.12.2019 oznámenie s názvom „Európsky ekologický dohovor“[\[2\]](#), v ktorom sa stanovuje nová stratégia rastu, ktorej cieľom je moderné a konkurencieschopné klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ, ktoré efektívne využíva zdroje
- odpovedá tak na enviro a klimatické výzvy
- hlavným cieľom je klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ do roku 2050 (nulová bilancia emisie skleníkových plynov[\[3\]](#))
- v oznámení sa zdôrazňuje, že k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody budú musieť prispieť všetky opatrenia a politiky EÚ[\[4\]](#)
- oznámenie o EED obsahuje stratégiu Farm to Fork (Z farmy na stôl, ďalej len F2F) a SPP ako najdôležitejšie nástroje na pomoc farmárom a rybárom bojovať proti klimatickej zmene a chrániť

ŽP, ale tiež s cieľom zaistiť ich živobytie a spravodlivý prechod na tieto opatrenia (viac o F2F nižšie)

Z Farmy na stôl (Farm to Fork, ďalej len F2F)

- má byť predstavená na jar 2020
 - cieľom je pretvoriť celý hodnotový reťazec v potravinách na férovejší, zdravší a priateľskejší k životnému prostrediu – obmedzením použitia pesticídov, chemických hnojív a antibiotík a znížením environmentálneho dopadu spracovania potravín a maloobchodu
 - príležitosť pre všetky články hodnotového reťazca
 - európske potraviny ako globálny štandard udržateľnosti
 - jedným z aspektov je tiež plytvanie potravinami
-
- **prepojenie národných strategických plánov a EED a F2F bude preskúmané**
 - v oznámení Komisie sa v kontexte zelenej dohody a stratégie „Z farmy na stôl“ **zdôrazňuje úloha národných strategických plánov** pre poľnohospodárstvo pri prispievaní k intenzívnejšiemu využívaniu udržateľných postupov, ako sú **precízne poľnohospodárstvo, ekologické poľnohospodárstvo** (vrátane potreby rozšíriť plochu s ekologickým poľnohospodárstvom), **agroekológia, agrolesníctvo a prísnejšie normy pre dobré životné podmienky zvierat**
 - v oznámení sa uvádza, že **ekoschémy** by sa mali poľnohospodári odmeňovať za dosahovanie lepších výsledkov v oblasti ŽP a klímy = za nakladanie s uhlíkom a jeho ukladanie do pôdy, za využívanie alternatívnych prípravkov na ochranu rastlín, za dosahovanie lepších výsledkov pri hospodárení so živinami v záujme zvýšenia kvality vody a zníženia emisií

A. Európsky ekologický dohovor (EED) - aspekty týkajúce sa poľnohospodárstva

Debata bola založená na **3 otázkach, ktoré pripravilo Predsedníctvo:**

*O.1: V Európskom ekologickom dohovore sa navrhuje súbor kľúčových politík a opatrení, ktorých cieľom je prispieť k dosiahnutiu klimaticky neutrálnej EÚ do roku 2050. **Poskytuje budúca SPP primeraný rámec na splnenie tejto ambície?***

*O.2: **Aké ďalšie nástroje popri budúcej SPP** by bolo možné použiť v sektore poľnohospodárstva s cieľom prispieť k ambíciám stanoveným v Európskej zelenej dohode?*

*O.3: **Ktoré prvky tohto dohovoru považujete za tak mimoriadne dôležité, aby sa ďalej preskúmali na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo?***

Priebeh diskusie:

Frans Timmermans - výkonný podpredseda EK pre Európsky ekologický dohovor:

- musíme zabezpečiť dostatok potravy, musíme zlepšiť zachytávanie uhlíka, musíme drasticky znížiť použitie pesticídov (na Holanďana silné slovo), musíme zlepšiť kvalitu potravín, musíme zabezpečiť udržateľnú budúcnosť pre naše vidiecke komunity – toto všetko tvorí jednu z najväčších výziev pre EÚ – a budeme sa musieť v tomto ohľade pozrieť na SPP – aby nás oba piliere viedli po tejto línii
- poľnohospodári sa obávajú, či to bude pre nich výhodné – hovorí, že ak sa nám to podarí, ak ukážeme ako EÚ, že udržateľné poľnohospodárstvo je možné a EÚ je v ňom lídrom – že toto je veľmi sľubná budúcnosť – ale štrukturálne zmeny sú komplikované pre všetkých

- všetky strategické plány musia byť v súlade s klimatickými a enviro kritériami, aby sme mohli naplniť náš spoločný cieľ uhlíkovo neutrálnej EÚ do roku 2050

Komisár Wojciechowski

- farmári chcú prispieť k EED, ale obávajú sa rozpočtu – aby bol primeraný vzhľadom na výzvy vyplývajúce z EED

Španielsko

- O.1 – dostatočný rozpočet
- O.2 – nové technológie, férové poľn. ceny
- O.3 – budovanie povedomia, znižovania rizikovosti v produkcii, vyhýbanie sa plytvaniu potravinami, rovnováha v hodnotovom reťazci, ziskovosť, nákladová efektívnosť

Nemecko

- EED nemôže byť len súborom nových opatrení popri novej SPP ako súbore nových enviro opatrení...musia byť previazané
- je otázkou definovania, či teda tieto nové opatrenia v SPP sú súčasťou EED, alebo či EED je niečo odlišné
- poľnohospodárstvo je kľúčovým sektorom pre riešenie – musí mať preto dostatočný rozpočet – teda zosúladenie a dostatok zdrojov
- O.1 – SPP je správnym rámcom; má min. rozpočet na enviro a klimatické opatrenia
- viac priestoru pre divé rastliny a živočíchy v neproduktívnych oblastiach (všetci môžu prispieť – či malé alebo veľké farmy
- aj malé aj veľké farmy majú svoje opodstatnenie, nemali by sme ich stavať proti sebe
- O.2 – okrem SPP – iné ciele opatrenia – napr. výskum, nové technológie – aby sme mali udržateľný objem úrodu a nepoužívali príliš veľa prípravkov na ochranu
- O.3 – vychádzajúc z úlohy poľn. pri zachovaní biodiverzity – interakcia medzi stratégiou pre biodiverzitu a SPP je veľmi dôležitá, ak sa pozrieme na celý hodnotový reťazec (F2F) spotrebiteľ je veľmi dôležitý – lebo on rozhoduje, čo má a čo nemá byť produkované – musíme spotrebiteľovi uľahčiť voľbu, ktorá je udržateľná, výživná a zdravá a vyhnúť sa plytvaniu potravinami (je to tiež záležitosť obchodu); stratégia pre lesy; nechceme, aby sa z poľnohospodárov stali záhradníci – sú to producenti potravín

Česko

- veľká výzva, ktorej EÚ čelí v oblasti klimatej zmeny – a to, čo sa týka mitigácie ako aj adaptácie
- O.1 – koncept novej SPP má potenciál na naplnenie ambícií EED; pre ČR je dôležité, aby pravidlá vo vzťahu k EED boli nastavené jednoducho, jasne a predovšetkým realisticky; v žiadnom prípade nesmie dôjsť k navyšovaniu administratívnej záťaže alebo k zníženiu konkurencieschopnosti európskeho poľnohospodárstva – potreba dostatočných a dodatočných fin. prostriedkov; ak si nastavíme vyššie ambície a nenavýšime rozpočet, nebude to fungovať
- O.2 – veda, výskum a inovácie; prenos znalostí a zavádzanie nových technológií (vrátane digitálnych) do praxe; zároveň bude treba sledovať previazanosť s ďalšími politikami EÚ (životné prostredie, obchodná politika)
- O.3 – očakávam, že sa o všetkých týchto oblastiach a dopadoch na európske poľnohospodárstvo, resp. relevantných dokumentoch EK budeme na nasledujúcich zasadaniach baviť a to vrátane otázok rovnováhy medzi rozpočtom a ambíciami

- v rámci Rady AGRIFISH – nesmieme zabudnúť na obrovský potenciál v oblasti lesníctva, kde vnímam potrebu prijatia novej stratégie EÚ pre lesy po roku 2020 a tiež oblasť rybárstva a akvakultúry

Francúzsko

- poľnohospodárstvo môže prispieť k uhlíkovej neutralite do roku 2050 prostredníctvom zachytávania uhlíka - musíme poskytnúť podporu farmám, aby boli odolnejšie, samostatnejšie a menej vstupov; podporujeme novú zelenú architektúru, lebo navyšuje enviro požiadavky – posilnená kondicionalita, povinné eskochémy, posilnenie proteínovej nezávislosti - bielkovinové plodiny, zníženie závislosti na importe bielkov. plodín - ale potreba dostatočného financovania – potreba udržania rozpočtu SPP na jeho súčasnej úrovni; dostatok zdrojov v I. pilieri na financovanie ekoschém; k stratégii F2F (Z farmy na stôl) musia prispieť aj iné politiky, nie je to len úloha SPP; 50% pokles použitia pesticídov do roku 2025 by malo byť našim cieľom – mrzí ma, že v EED nie je stanovená cieľová hodnota; nielen SPP sa má podieľať na znížení vstupov, potrebujeme celkový legislatívny rámec
- alternatívne riešenia k biologickej kontrole škodcov – produkty, ktoré majú byť širšie a rýchlejšie dostupné...máme v tomto smere veľké očakávania od European Innovation Initiative a Horizon Europe - môžu prispieť v zmysle týchto nových technológií
- taktiež zníženie použitia antibiotík
- F2F – mala by poskytnúť viac info ohľadom pôvodu potravín; z krátkodobého hľadiska musíme zaistiť adekvátne označovanie čo sa týka pôvodu spracovaných produktov – aby občania mali dôveru v to, čo jedia; EED by mal tiež posilniť boj proti falšovaniu potravín
- taktiež je dôležitý príspevok lesníctva na splnenie našich enviro a klimatických cieľov; stratégia v oblasti lesníctva EÚ by mala vziať do úvahy aj dôležitosť obchodu s drevom
- obava farmárov z nutnosti plniť prísne kritériá zatiaľ čo sú vystavení zahraničnej konkurencii, ktorá takýmto pravidlám nečelí (výnimky v medzinárodných obchodných zmluvách pre poľn. produkty, lebo to nie je to isté ako technologické produkty); férové konkurenčné podmienky

Litva

- požaduje analýzu vplyvu pre opatrenia prijaté v rámci EED
- situácia každého ČŠ je odlišná a to by malo byť vzaté do úvahy – či hovoríme o znižovaní skleníkových plynov alebo biodiverzite
- mnohé aspekty EED ovplyvňujú poľnohospodárstvo – okrem F2F by Rada pre poľnohospodárstvo mohla diskutovať aj o stratégii pre biodiverzitu, akčnom pláne o nulovom znečistení, taktiež o stratégii ako znížiť použitie pesticídov, antibiotík a syntetických hnojív
- či budúca SPP je kompatibilná s EED je ťažké teraz hovoriť vzhľadom na stav jednaní...a teda, že či cieľ je reálny
- obava z administratívnej záťaže (vzhľadom na zmenu od pravidiel k výsledkom)
- rastúca ambícia musí byť podporená rastúcim rozpočtom
- je dôležité, aby EED mal vplyv na globálne systémy produkcie potravín a poľn. trhy a aby poháňal zmeny na globálnej úrovni; žiadne potrav. produkty, ktoré nespĺňajú požiadavky, nemôžu vstupovať na naše trhy; a tešíme sa na návrhy, ako zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

Dánsko

- SPP by mala odrážať ambície EED – dôležitým nástrojom by bolo – dať poľnohospodárom šancu poskytnúť viac prírody na poľnohospodárskej ploche bez toho, aby stratili priame platby; sme preto za ambiciózne vyčlenenie objemu peňazí na zelené ciele v oboch pilieroch; v budúcnosti budeme od niektorých farmárov žiadať viac ako od iných v zmysle naplňovania zelených cieľov –

- musíme byť preto schopní týchto farmárov kompenzovať – tých, ktorí robia viac ako ostatní
- F2F – podporujeme návrh na stanovenie cieľov čo sa týka zníženia pesticídov, hnojív a antibiotík – v Dánsku máme veľmi striktnú reguláciu vo všetkých troch prípadoch (môže byť príkladom); aj welfare by mal byť zahrnutý v stratégii (kľúčové pre Dánsko)
- spoločná regulácia, ktorá podporuje poľnohospodárstvo priateľské ku klíme pre všetky ČŠ – návrh: klimatické štandardy pre farmy zahrnúť pod smernicu o priemyselných emisiách; iný návrh: regulácia, ktorá by podnecovala zachytávanie uhlíka (definícia spôsobilého hektára tak, aby bola konzistentnosť medzi SPP a EED)

Slovensko (G. Csicsai)

- Európsky ekologický dohovor je kľúčovým dokumentom pre budúcnosť EÚ – Slovensko víta, že aj ministri poľn. sú zapojení do tejto diskusie
- súhlasíme, že jedinou cestou je transformácia všetkých odvetví hospodárstva
- emisie je potrebné znižovať proporčne so zohľadnením podielu každého odvetvia na znečisťovaní
- pri poľnohospodárstve nemôžeme zabúdať, že jeho úlohou je v prvom rade produkcia a bezpečnosť potravín
- O.1 – reforma SPP zohľadňuje zvýšenú enviro ambíciu – očakáva sa však doplnenie nových prvkov vyplývajúcich zo stratégie F2F, ktorých vloženie do strateg. plánov nie je zatiaľ jasné – ich naplnenie bude závisieť aj od rozpočtu SPP
- súhlasí s novou stratégiou pre lesy
- budúca SPP dostatočne nezohľadňuje ambície klimaticky neutrálnej EÚ pre aktivity týkajúce sa lesa – adaptácia lesov na klimatické zmeny, posilnenie ich mitigačnej funkcie a zachovanie biodiverzity si vyžadujú zvláštnu podporu
- SR preferuje individuálny prístup k jednotlivým štátom pre lepšie dosahovanie cieľov; v prípade zníženia používania chemických pesticídov či hnojív je potrebné zohľadniť národné špecifiká – v porovnaní s inými ČŠ používame na SR menej hnojív – celoplošné znižovanie hnojenia bez zohľadnenia národných špecifik nie je správne
- O.2 – radi budeme pokračovať v rozhovoroch o EED so zreteľom na stratégiu F2F – našou prioritou je preskúmanie opatrení, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť našich poľnohospodárov – nakoľko na SR zaznamenávame pokles plôch ŠRV ako aj pokles ŽV

Poľsko

- SPP zohľadňuje stratégiu F2F (vyššia úroveň enviro ambícií) – toto by sa malo odrážať aj v rozpočte + úplná konvergencia priamych platieb
- zohľadniť biologické a technologické limity v jednotlivých krajinách
- stratégia by nemala negatívne dopadať na potravinovú bezpečnosť
- O.2: bioekonomika, obehová ekonomika, rámcový program pre výskum

Írsko

- poľnohospodárstvo je súčasťou riešenia
- už teraz je produkcia potravín podmienená dodržiavaním vysokých enviro štandardov
- od poľnohospodárov sa bude žiadať viac – potreba adekvátneho rozpočtu; zníženie rozpočtu nie je spravodlivým prechodom do nového spôsobu fungovania (5% zníženie rozpočtu a 15% zníženie zdrojov v II. pilieri, ktorý je používaný na enviro schémy, ktoré nám umožňujú zvládnuť enviro výzvy)
- čo mu nie je jasné – či zástupca Komisie sem prichádza s novými peniazmi, aby nám pomohol robiť nové veci - alebo či prichádza s veľkolepou novou EED a hovorí nám, že toto všetko musíme robiť so

pôvodnými zdrojmi, ktoré budú ešte znížené o 5% - je to otázka kredibility EED - či Komisia uznáva, že vyššia ambícia musí znamenať aj adekvátny rozpočet...na už aj tak napnutý SPP rozpočet vršíme ďalšie požiadavky EED; reči sú zadarmo, ale tieto opatrenia budú stáť farmárov peniaze

- O.1: budúca SPP môže byť rámcom na zabezpečenie enviro ambícií a v našich nadchádzajúcich rozhovoroch musíme túto úroveň ambícií udržať; rámec a ambície musia byť zohľadnené adekvátnym rozpočtom
- O.2: výskum a inovácie, koherencia medzi SPP a obchodnou a environmentálnou politikou
- O.3: ako zaistiť súlad v súčasnosti prebiehajúci reformný proces SPP a EED a F2F, ako toto možno zapracovať do budúcich obchodných dohôd EÚ; znalostné a inovačné systémy a aplikácia nových technológií (zvlášť digitálnych)

Grécko

- nadväzuje na Írsko
- financovanie a ambície sú prepojené; ak si myslíme, že potrebujeme robiť viac pre životné prostredie - robíme politický sľub a ten vyžaduje financovanie
- otázka: Bude zaistené financovanie EED? Alebo hovoríme iba o existujúcich zdrojoch (podľa návrhu Komisie)?
- otázka: Znamená EED nové opatrenia alebo zahŕňa len tie, ktoré sú už súčasťou návrhu SPP?
- musíme nájsť rovnováhu medzi týmito dvomi otázkami
- ako budeme bojovať proti falšovaniu potravín?
- ďalšie otázky: importovaný tovar musí spĺňať rovnaké environmentálne štandardy
- o týchto dôležitých aspektoch EED treba rozprávať s poľnohospodármi
- čo ma zarazilo - komisár povedal, že Rada ministrov má za úlohu postarať sa o financovanie - v Rade ministrov sa väčšina ministrov jasne vyjadrila, že treba zachovať aspoň súčasný rozpočet - treba zistiť či v kontexte EED Komisia ponúka nejaké doplnenie
- O.2: poľnohospodárstvo môže prispievať v oblasti bioekonomiky a obehového hospodárstva
- O.3: potrebujeme sa pozrieť na hnojivá a prípravky na ochranu rastlín; falšovanie potravín; geografické označovanie

Cyprus

- poľnohospodárstvo nie je jedinou politikou, ktorá má slúžiť dosiahnutiu environmentálnych cieľov a rozvoju vidieka - je súčasťou riešenia
- poľnohospodárstvo rešpektujúce ŽP musí ísť ruka v ruke s adekvátnym financovaním a tiež v línii iných politik EÚ
- nemôžeme zvýšiť úroveň ambícií bez dostatočných finančných prostriedkov
- O.2: zníženie použitia prostriedkov na ochranu rastlín a hnojív musí byť Radou zvážené holisticky (berúc do úvahy produkciu potravín); inovácie, nové technológie na boj proti chorobám; zníženie používania škodlivín v súvislosti s biodiverzitou; F2F má veľký význam (zlepšenie podmienok poľnohospodárov) - treba rozprávať s poľnohospodármi a spotrebiteľmi

Švédsko

- EED sa týka aj iných sektorov, ale poľnohospodárstvo má kľúčovú úlohu
- ak nebudeme mať konkurencieschopné a udržateľné poľnohospodárstvo, nebude možné dosiahnuť navrhované ambície - vítajú preto úmysel, že enviro a klimatické záležitosti majú byť predložené v rámci prichádzajúcej iniciatívy F2F
- taktiež welfare zvierat a antimikrobiálna rezistencia by mali byť predložené v rámci stratégie

- O.1: návrh SPP môže byť užitočným rámcom na dosiahnutie cieľov EED; dostatočné zdroje vyčlenené na efektívne ciele opatrenia
- efektívne ukazovatele
- O.2: výskum, inovácie, digitalizácie, nárast produktivity
- O.3: aktualizovanie stratégie o biodiverzite, aktualizovanie a obnovenie smernice o OZE
- je jasné prepojenie medzi aktívnym poľnohospodárom a zachovaním biodiverzity, ktoré s tým súvisí

Luxembursko

- návrh novej SPP je už dosť ambiciózny (s vyčlenenými zdrojmi na enviro a klimatické účely) – treba aj ambiciózny rozpočet (aj v súvislosti s EED)
- nesmieme zabúdať na ekonomický a sociálny aspekt – dostupnosť potravín je tiež dôležitá
- O.2: výskum a inovácie, zlepšenie produkčných technológií (precízne poľnohospodárstvo, znižovanie vstupov, zvyšovanie výstupov)
- naše vysoké ambície sa musia odraziť v obchodných dohodách – inak budú postihnutí poľnohospodári a očakávania verejnosti budú sklamané

Slovinsko

- ozelenovanie môže byť konkurenčnou výhodou – potraviny vyprodukované v EÚ sú bezpečné a kvalitné
- kľúčové intervencie, ak chceme dosiahnuť ciele: zmierňovanie klimatickej zmeny, ochrana prírodných zdrojov, zníženie použitia prípravkov na ochranu rastlín a antibiotík, prevencia straty opelovačov
 - výskum a inovácie, investície, smart technológie (digitalizácia)
- povedomie spotrebiteľa (udržateľnosť produkcie potravín, ako boli vyprodukované, aká je nutričná hodnota, uhlíková stopa), plytvanie potravinami, príspevok rybárstva, udržateľné obhospodarovanie lesa
- ČŠ sú rôzne rozvinuté v týchto oblastiach – podporujeme princíp solidarity a proporcionality zdieľania bremena (kde je produkcia náročnejšia, tam treba vyššie podpory)
- dôstojný život poľnohospodárov

Bulharsko

- SPP je dobrým regulačným rámcom na dosiahnutie týchto cieľov, ale návrh novej SPP bol predložený pred EED – na základe rozpočtu, ktorý nie je dostatočný
- bez dostatočných zdrojov dôjde k znehodnoteniu činnosti farmárov a vytlačia sa malí a strední, ktorí sú prioritou politiky
- už je takmer február (termín bol do konca r. 2020) a nemáme kritériá na hodnotenie strategických plánov čo sa týka ambicióznosti dosahovania zelených cieľov
- je našou spoločnou obavou, že vyššie zelené ambície sa neodrážia v rozpočte
- rokovania majú teda pokračovať štandardne, ako bolo plánované – a všetko, čo prichádza nad rámec znamená opätovné prepočítanie zdrojov a teda nadstavbu na to, čo už máme
- O.2: vítame F2F – sú to naše spoločné ciele; otázkou je, ako to uskutočniť /môžeme povedať farmárom, že od zajtra nepoužívate pesticídy, ale mali by sme im dať aj alternatívu – keďže dopyt po potravinách rastie a teda produkcia musí pokračovať s postupmi, ktoré sú zelenšie/
 - regulácia marketingu zelených prípravkov na ochranu rastlín sa schvaľuje roky – a teda na to, aby sme naplnili ambiciózne ciele EED musíme urobiť prehľad celkovej regulácie v EÚ v tejto oblasti, aby sme umožnili farmárom tak skoro ako je to možné prístup ku všetkým prípravkom na ochranu rastlín, ktoré môžu byť použité ako alternatíva

- rybárstvo a lesníctvo: potreba novej stratégie pre lesy (lesy sú dôležité na dosiahnutie cieľov)

Maďarsko

- EED bude mať dopad na európske poľnohospodárstvo
- všetky sektory, vrátane poľnohospodárstva, budú musieť prispieť v boji proti klimatickej zmene a zachovaniu biodiverzity
 - SPP bola v tomto smere prvou politikou, ktorá už v roku 2013 zaviedla greening
- je samozrejmé, že príspevok poľnohospodárstva sa bude musieť zvýšiť, ale musíme nájsť rozumnú rovnováhu medzi príspevkom poľnohospodárstva a iných sektorov
- musíme zbúrať rozšírené mýty ako napríklad, že poľnohospodárstvo je v najväčšej miere zodpovedné za nárast emisií – poľnohospodárstvo je naopak riešením, nie príčinou – pravidlá musia byť príležitosťou pre poľnohospodárov, nie trestom
- O.1 – SPP je dobrým rámcom pre implementáciu našich ambícií; ale ak sa od nás viac očakáva, potrebujeme viac peňazí – Maďarsko žiada zachovanie súčasnej úrovne dotácií
- správa o EED vyžaduje, aby boli enviro a klimatické ambície implementované prostredníctvom strategických plánov
 - otázky – ako súvisí EED a F2F s SPP; ako chce Komisia kontrolovať, či sú strategické plány v súlade s EED
 - vzhľadom na to, že na viacerých aspektoch dohody sa ešte len pracuje, obávame sa oneskorenia prijatia novej SPP (v súvislosti so zjednotením EED a SPP)
- O.2: výskum a inovácie (modernizácia poľnohospodárstva a RV, prechod k uhlíkovej neutralite) + v tomto smere sa môžu zdroje navýšiť použitím zdrojov vyčlenených pre poľnohospodárstvo a RV v Horizon 2020 + DigitalEurope; významnú úlohu má tiež lesníctvo (nová stratégia pre lesy)
- O.3: obnoviteľné zdroje, obehová ekonomika, nová stratégia pre biodiverzitu, aspekty Zelenej dohody (hlavne Fond pre spravodlivú transformáciu (ang. Just Transition Fund, ďalej len JTF) – neobsahuje ustanovenia, ktoré by súviseli s poľnohospodárstvom - vzbudzuje preto obavy, že Komisa alokovala 7,5 mld. € určených pre tento Fond do okruhu 3 – kam patrí aj SPP – fakt, že je treba zabezpečiť zdroje pre nepoľnohospodársky fond nemôže znamenať, že tieto sa majú získať znížením zdrojov pre SPP
 - implementácia EED nemôže znamenať nárast cien
 - musíme zaistiť zdroje pre SPP na súčasnej úrovni

Taliansko

- poľnohospodárstvo je súčasťou riešenia enviro výziev – musíme si v tomto smere stanoviť správne nástroje a ciele, ktoré zaistia, že naši poľnohospodári a občania sú lepšie chránení
- farmár musí byť vnímaný ako ochranca biodiverzity a ekosystémov – a musíme ich podporovať – cez nástroje novej SPP
- priority: obehová ekonomika, boj proti plytvaniu potravinami (vytvorenie európskej aliancie)
- nové klimatické nákazy (choroby, škodcovia)
- boj proti neférovej konkurencii, označovanie produktov
- ochrana príjmov farmárov, sociálna a enviro udržateľnosť musí ísť ruka v ruke s ekonomickou udržateľnosťou – viac úsilia vyžaduje viac finančných zdrojov
- O.1: nová SPP už obsahuje konkrétne odpovede na požiadavky udržateľnosti EED
- O.2: odolnosť fariem, konkurencieschopnosť; poľnohospodárstvo je v prvom rade obeťou klimatickej zmeny (musia byť podporovaní); použitie iných európskych fondov – ESF (vzdelávanie), EFRR
- O.3: riadenie rizík treba riešiť - nový fond v I. pilieri na riešenie katastrofických klimatických udalostí
- zvýraznila potrebu dostatku zdrojov

Lotyšsko

- O.1: špecifické enviro a klimatické ciele SPP a typy intervencií sú dostatočné na flexibilné uskutočnenie EED; ale - vysoké ambície a prísne kritéria vyhodnocovania v SPP vedú k obavám, že proces koordinácie voči Komisii by mohol byť komplikovaný; nariadenie o SPP nemusí nutne obsahovať dostatočnú flexibilitu a subsidiaritu, ako prispôbiť strategické plány našim podmienkam - treba tomu venovať pozornosť, aby tam tá flexibilita bola
- financovanie SPP nebude dostatočné na dosiahnutie všetkých cieľov EED
- dosahovanie poľnohospodárskych cieľov EED by mohlo byť podporené príspevkom z iných fondov - napr. EFRR, Horizon Europe, ESF+, Mechanizmus spravodlivej transformácie (JTM)
- podpora udržateľnej obehovej ekonomiky, ktorá je integrálnou súčasťou klimaticky neutrálnej ekonomiky, by mala byť zo všetkých EÚ fondov
- JTM by mal byť financovaný z nových peňazí - nie na úkor SPP
- O.3: chceli by sme na Rade AGRIFISH diskutovať o nasledujúcich aspektoch EED: klimatické ambície EÚ do roku 2030 a 2050 v kontexte systému obchodovania s povolenkami, podpora opatrení v oblasti obehovej ekonomiky (v kontexte bioekonomiky), výskum a inovácie (v kontexte Horizon Europe), F2F
- čo v nás vyvoláva obavy ohľadom EED:
 - povinné zníženie prostriedkov na ochranu rastlín - nie sú dostupné v súčasnosti alternatívy + použitie týchto prostriedkov je veľmi odlišné naprieč krajinami
 - myslíme si preto, že by bolo lepšie znížiť riziko použitia prípravkov na ochranu rastlín (dobré poľnohospodárske postupy)
 - nemali by sme sa sústrediť len na emisie skleníkových plynov, ale tiež zamerať sa na navýšenie opatrení na zachytávanie uhlíka v pôde

Portugalsko

- O.1: SPP má relevantnú pozíciu; 40% rozpočtu SPP na klimatické ciele; ale extra ambície znamenajú extra náklady pre farmárov - malo by to byť zohľadnené v JTM; adekvátny rozpočet pre SPP
- O.2: iné fondy - Horizon, LIFE program, INTERREG, Kohézny fond, EFRR...
- O.3: F2F, znížovanie použitia hnojív a iných chemických vstupov, pesticídov - potrebujeme o týchto veciach relevantnú debatu s cieľom ukázať že bojujeme proti plytvaniu potravinami a vieme zabezpečiť kvalitné potraviny
- revízia LULUCF regulácie (ako súčasť naplňania klimatických cieľov)
- agrolesníctvo má veľký význam v stredozemnej oblasti (ako kombinácia poľnohospodárstva a lesníctva)

Holandsko

- EED je vítaný; poľnohospodári majú v jeho naplňaní úlohu; EED je v súlade s holandskými ambíciami udržateľnej a obehovej ekonomiky
- potrebujú prediskutovať EED v parlamente, aby mohli finalizovať svoju pozíciu
- Holandsko potrebuje počuť od Komisie o rozsahu a úrovni ambícií EED, vrátane F2F, a ako budú tieto prepojené s SPP a inými EÚ politikami, ktoré sa týkajú poľnohospodárstva; potrebujeme tiež vedieť presnejšie, ako bude EED ovplyvňovať hodnotenie národných strategických plánov; chceme tiež vedieť, aký bude vzťah medzi SPP a zníženým používaním hnojív, antibiotík a pesticídov a prísnejším welfare
- zdôrazňuje tiež potrebu dostatočného prechodného obdobia
- SPP je nástrojom na naplnenie ambícií EED - ale nie je to jediný nástroj; povinné ekoschémy ako

nástroj na prechod od priamych platieb k ambíciám EED

- Holandsko verí, že ambície EED majú byť napĺňané bez ohľadu na to, aký bude nakoniec rozpočet SPP
- obehový potravinový systém (efektívne používanie biomasy, opätovné použitie vedľajších produktov poľnohospodárstva)
- používanie alternatívnych bielkovín v krmivách, použitie zbytkových produktov z potravinového priemyslu prispeje k udržateľnému poľnohospodárstvu a napomôže napĺňaniu EED cieľov
- prioritou pre Holandsko je tiež náhrada umelých hnojív hnojom

Estónsko

- vítame EED
- O.1: SPP je dobrým rámcom, ale je potrebné dostatočné financovanie (znižovanie enviro dopadu poľnohospodárstva, zavádzanie biohospodárstva a obehovej ekonomiky vyžaduje veľké investície) + musí byť vzaté do úvahy, že SPP má aj iné dôležité ciele okrem klímy; najväčší príspevok poľnohospodárstva k cieľom EED cez SPP: zvyšovanie uhlíka v pôde (vápnenie kyslých pôd) – malo by byť financované z SPP
- ďalej čo je dôležité, je budovanie povedomia spotrebiteľa (prenos znalostí)
- O.2: synergia a spolupráca medzi rozličnými oblasťami politiky, výskum a inovácie, budovanie povedomia, Horizon Europe, medzinárodná spolupráca, resp. regionálna spolupráca
- O.3: najdôležitejšie: F2F; iné aspekty EED tiež dôležité: ciele v oblasti klímy, ekosystémy, biodiverzita, obchodovanie s emisiami, výnimky zo spotrebnej dane; agenda iných konštelácii Rady, ktoré súvisia s poľnohospodárstvom: financovanie bioekonomiky a obehovej ekonomiky
- na záver: 3 myšlienky, ktoré súvisia s napĺňaním cieľov EED
 - jednotné presadzovanie pravidiel + rovnaké podmienky čo sa týka konkurencie v EÚ – nové prijaté pravidlá by malo byť možné napĺňať vo všetkých ČŠ na rovnakej úrovni ambicióznosti a pri rovnakej úrovni financovania
 - mať v mysli globálnu dimenziu – pri komunikácii s tretími krajinami zaistiť dodržiavanie prísnejších pravidiel; pravidlá vyplývajúce z EED majú byť míľnikom v medzinárodnej aréne a nie predmetom kritiky; minimálne spoločné požiadavky musia byť naplnené aj našimi obchodnými partnermi (aby sa predišlo neférovému postaveniu EÚ farmárov na svetovom trhu)
 - vyššie ambície znamenajú vyššie náklady (potreba dostatočného financovania)

Rumunsko

- O.1: SPP je dobrým rámcom na dosiahnutie ambiciózných cieľov EED, ale aby mohli farmári čeliť novým požiadavkám, je potrebné nasledovné:
 - primeraný rozpočet SPP (zvlášť pri konkurencii z tretích krajín, ktoré nemajú rovnaké štandardy)
 - návrh Komisie novej SPP by mal byť upravený v súlade so závermi F2F – prispôbiť intervencie I. a II. piliera, aby lepšie odrážali vyššie ambície EED
- O.2: inovácie a výskum, motivovanie zavádzania digitálneho poľnohospodárstva, presného poľnohospodárstva a nových technológií priateľských k životnému prostrediu (zníženie použitia chemických prípravkov a zníženie produkčných strát)
- O.3: úloha poľnohospodárstva čo sa týka bezpečnosti potravín na jednej strane a klimatické a enviro ciele na strane druhej – potreba nájsť spravodlivú rovnováhu; identifikovanie konkrétnych možností na zníženie skleníkových plynov prostredníctvom technológií a tiež znížením úrovne aktivity (zvlášť znižovanie počtu zvierat); objasnenie JTM a ako bude použitý

Rakúsko

- O.1: európske poľnohospodárstvo prispieva k mnohým enviro cieľom – to už v značnej miere je súčasťou SPP; poľnohospodári produkujú zdravé potraviny + je to jediný sektor, ktorý dokáže viazať CO₂
- nová SPP bude ešte viac prispievať k dosahovaniu enviro a klimatických cieľov EED (posilnená kondicionalita ktorá bude platiť pre všetky farmy)
- EED bude tiež závisieť na dobrom vzdelaní a školeniach - je potrebné zvýšiť povedomie u spotrebiteľov – aby bolo možné predať tieto produkty (ktoré sú napríklad vyprodukované pri prísnejších pravidlách pre welfare) + s tým súvisí aj potreba adekvátneho financovania
- nesmieme zabudnúť na ceste ku klimatickej neutralite, že poľnohospodárstvo je zdroj obživy - potrebujeme do budúcnosti zaistiť produkciu potravín vysokej kvality a surovín pre bioekonomiku
- aby sme neboli krátkozrakí a nekoncentrovali sa v prípade poľnohospodárstva a lesníctva len na znižovanie emisií
- ďalším dôležitým nástrojom je výskum (hlavne Horizon Europe a jeho druhý pilier)
- zdôrazňuje význam lesníckej stratégie EÚ – komplexne pristupuje k ŽP a klíme – je ju potrebné ďalej rozvíjať, aby ekonomický, ekologický a sociálny rozmer udržateľnosti boli zohľadnené v rovnakej miere
- myslíme si, že v rámci čakania na stratégiu F2F – nemáme možnosť klásť konkrétne otázky, ale je potrebné zaistiť koherentnosť – je nevyhnutné, aby vypracovanie cieľov a opatrení týkajúcich sa poľnohospodárstva a lesníctva boli analyzované na relevantnej odbornej úrovni – iba tak budeme schopní zaistiť efektívnosť a koherentnosť

Belgicko

- O.1: celý potravinový reťazec by sa mal posunúť na udržateľnejšiu úroveň (tú má poľnohospodárstvo kľúčovú úlohu, ale tiež potravinárstvo a distribúcia – na zaistenie ponuky potravín)
- spotrebitelia sú tiež významným prvkom v tomto ohľade
- poľnohospodárstvo a lesníctvo majú obrovský potenciál čo sa týka viazania uhlíka do pôdy a biomasy
- európska klimatická neutralita ide nad rámec novej SPP – malo by to povzbudiť poľnohospodárov a celý reťazec k znižovaniu emisií na čo najnižšiu úroveň + zvyšovať viazanie uhlíka
- nástroje SPP nám dávajú dostatočný priestor na naplnenie cieľov EED
- Komisia chce dať fond pre transformáciu pod hlavičku 3 - fond by mal byť financovaný novými rozpočtovými zdrojmi (zdroje na SPP by sa nemali znížiť)
- nová SPP dáva ČŠ viac zodpovednosti – je na Komisii, aby zaistila férové konkurenčné prostredie
- ČŠ by mali dostať pri naplňaní cieľov EED čo najväčšiu flexibilitu
- Horizon Europe, EIB
- musíme sa mať na pozore čo sa týka obchodnej politiky EÚ (vplyv na import a export potravín a ich produkciu) – dohody by mali byť vyvážené
- EED odkazuje veľakrát na strategické plány a EED má byť inkorporovaná do strategických plánov – treba to vyjasniť, spolu so spôsobom vyhodnocovania strategických plánov zo strany Komisie v tomto ohľade
- O.3: F2F, lepšia informovanosť o EED a iných aspektoch tejto dohody, ktoré majú dopad na poľnohospodárstvo (emisie CO₂, dusík, biodiverzita, nová vízia pre rozvoj vidieka, nulové znečistenie, antibiotiká, znečisťujúce látky a pod.)

Malta

- EED - ambiciózný návrh a preto potrebné zdroje
- O.1: SPP musí mať úlohu pri naplňovaní EED cieľov, ale Malta dúfa, že nová SPP vytvorí

efektívnejší rámec podmienenosti – malé farmy by mali byť vyňaté (administratívna záťaž a nárast nákladov pre tieto farmy) – tieto malé farmy majú malý dopad na ŽP; ekoschémy by mali byť dobrovoľné (flexibilita, subsidiarita); už existujúce platby povzbudzujú k napĺňovaniu ekologických cieľov

- O.2: organizácie výrobcov a družstvá by mali pomáhať napĺňaniu cieľov EED, súhlasíme so stratégiou F2F – chceme ju zvoliť ako hlavnú tému pri stretnutí na Malte
- O.3: aspekty EED a zaistiť, aby neboli farmárom pridávané ďalšie bremená; potrebná lepšia koordinácia

Fínsko

- O.1: SPP je dobrým rámcom; napomôže dosiahnuť ciele EED; ale – potreba dostatku zdrojov z MFF pre SPP (aby ciele boli dosiahnuté) – zvlášť je dôležité zachovať dostatok zdrojov pre II. pilier
- O.2: regulácia týkajúca sa ochrany rastlín, regulácia hnojív – tieto napomôžu znížiť riziko použitia prípravkov na ochranu rastlín a chemických hnojív; môžeme tiež posilniť činnosti mimo SPP, ktoré by prispeli k posilnenia povedomia spotrebiteľov a znížili by plytvanie jedlom; dôležitosť lesov na dosiahnutie cieľov EED – potrebujeme novú EÚ stratégiu pre lesy
- O.3: EED by mal byť pripravený v spolupráci medzi rôznymi sektormi – AGRIFISH a jeho pracovné skupiny, pracovná skupina pre lesy + Stály lesnícky výbor EK; F2F, stratégia pre adaptáciu na zmenu klímy, úprava LULUCF regulácie
- konzultácie s odborníkmi na poľnohospodárstvo a lesy
- zdôrazňuje dve záležitosti:
 - požiadavky na strategické plány by mali byť členským štátom zrejmé s dostatočným časovým predstihom (aby sa predišlo problémom v procese schvaľovania)
 - významným je zníženie použitia a rizika používania prípravkov na ochranu rastlín, chemických hnojív a antibiotík – v tomto ohľade sa treba pozrieť na východzie pozície členských krajín – ciele musia byť založené na podložených faktoch a premyslené, aby boli nákladovo efektívne a adekvátne

Wojciechowski

- diskusia bola veľmi zaujímavá
- ďakuje tým, ktorí vyjadrili, že je potrebný dostatočný rozpočet na implementáciu EED
- očakával väčšiu kritiku EED, keďže ide o niečo nové
 - bolo skôr počuť pripravenosť implementovať EED a súhlas
 - ale stále je tu otázka rozpočtu – EED zvyšuje očakávania voči farmárom a zároveň je menej peňazí v rozpočte
 - vyjednávanie o MFF je teraz v ruke ČŠ – ide o politickú dohodu
- rozpočet nerozhoduje o tom, či bude EED prijatý alebo nie, ale s nižším rozpočtom budú aj výsledky slabšie (a vznikne napätie)
- vysvetľuje JTF a jeho umiestnenie do okruhu 3 – komisár vysvetľuje, že má byť financovaný z nových peňazí, nie zdroje z SPP
- ako bude Komisia kontrolovať, či sú strategické plány v súlade s EED (čo sa opýtal maďarský minister)
 - reforma SPP umožňuje ČŠ flexibilitu (napríklad čo sa týka ekoschémy, enviro klimatických záväzkov v II. pilieri...) – komisár predpokladá, že ČŠ chcú vedieť, aké typy opatrení bude EK akceptovať, resp. ako bude EK tieto merať – EK sa bude snažiť tieto otázky čo najlepšie zodpovedať (formou pokynov)
 - 23.1. som sa zúčastnil zasadania výboru COMAGRI a zazneli veľmi silné hlasy za vytvorenie zoznamu ekoschémy – z ktorých by sa vyberalo – nevie ešte, akou formou to EK urobí (legislatíva,

pokyny...), ale EK chce dať ČŠ vysvetlenie, ako majú ekoschémy vyzeráť - bude sa to snažiť vyjasniť (je to problém aj pre komisára, lebo veľa rozprávame o opatreniach, ale bez uvedenia konkrétnych aspektov)

ďalšia položená otázka: Do akej miery zasiahne EED do SPP?

- už sme to na Komisii riešili
- predpoklady pre novú SPP boli tvorené ešte pred EED - potrebujeme posúdiť dôsledky (a to teraz robíme) - pre niektoré ČŠ toto nebude znamenať zásadné zmeny - navštívil som nedávno Rakúsko - opatrenia, ktoré používajú v II. pilieri-väčšina z nich sa týka enviro a klimatickej oblasti, majú rozvinuté oekologické poľnohospodárstvo => pre mnohé štáty aplikovanie EED bude znamenať len pokračovanie v už dobrej práci
- musíme identifikovať osvedčené postupy
- som za zaradenie blahobytu zvierat do F2F - welfare sa netýka len etiky, ale má aj dopad na kvalitu mäsa
- odznali názory, že by mala byť synergia medzi touto politikou a inými politikami; keď pracujeme na SPP, musíme pozerať na iné politiky - kohéziu zvlášť, lebo vidiecke oblasti nie sú iba o SPP - má tu miesto Kohézny fond - na aktivity, ktoré sa priamo netýkajú poľnohospodárstva

Chorvátsko (predsedníctvo)

- ministri poľnohospodárstva uvítali možnosť hovoriť o poľnohospodárskych aspektoch EED
- zhodli sa, že budúca SPP ako náhle bude schválená, môže vytvoriť adekvátny rámec, aby prispela k dosiahnutiu cieľa klimaticky neutrálnej EÚ do roku 2050
- posilnené požiadavky ohľadom klímy a ŽP, obsiahnuté v návrhu novej SPP, sú dobrým základom
- potreba dostatočných fin. zdrojov
- JTF - vzali sme na vedomie vysvetlenie EK
- ministri sa tiež zhodli, že aby boli dosiahnuté ciele EED, bude potrebné okrem SPP využiť aj iné nástroje (lesníctvo, biodiverzita, výskum, nové technológie+ postavenie poľnohospodárstva v hodnotovom reťazci potravín a poľn. produktov, je potrebné využiť obehovú ekonomiku a boj proti plytvaniu potravinami, OZE, digitalizácia, precízne poľnohospodárstvo, je treba zvážiť otázku pesticídov a ŽV)
- je potrebné o týchto aspektoch ďalej rokovať (využitie fondu Horizon Europe, EFRR, EIB)
- strategické plány SPP musia dobre zapadať do implementácie EED
- ministri sa tiež zhodli na tom, že poľnohospodárstvo čelí výzvam a niektorým emisiám sa nemožno vyhnúť, existuje tiež viacero príležitostí na ceste ku klimaticky neutrálnej ekonomike do roku 2050
- poľnohospodárstvo a lesníctvo sú súčasťou riešenia, lebo ide o prirodzené spôsoby sekvestrácie uhlíka
- F2F bude diskutované na nasledujúcom stretnutí Rady

A. Nariadenie o prechodných pravidlách

- ministri prezentovali svoje názory na návrh nariadenia o prechodných pravidlách, ktorý bol prijatý 31.10.2019 a prezentovaný na Rade v novembri 2019
- cieľom návrhu je zaistiť kontinuitu podpôr SPP na rok 2021, keďže strategické plány nebudú dovtedy implementovateľné
- **ČS vo všeobecnosti vítajú tento návrh** (neobsahuje žiadne nové zásadné zmeny - rozširuje sa

uplatniteľnosť existujúceho právneho rámca)

- **nad niektorými prvkami znenia však bude potrebné pouvažovať v ďalších diskusiách** (a ČŠ sa už k niektorým aspektom na tomto zasadnutí vyjadrili), okrem iného aj o: dĺžke prechodného obdobia, podmienkach rozšírenia programov rozvoja vidieka, dobe platnosti AEKO záväzkov a pokračovaní operačných programov organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny
- **niektoré delegácie okrem toho poukázali na skutočnosť, že v návrhu sa neuvádza prechodná vnútroštátna pomoc, pričom by chceli, aby uvedená podpora pokračovala aj v roku 2021 aspoň na úrovni poskytovanej v roku 2020**
- vzhľadom na to, že na rozdiel od reformy SPP sa obsah návrhu môže prerokovať nezávisle od číselných údajov, uvedie **chorvátske predsedníctvo všetky číselné údaje v hranatých zátvorkách a po dosiahnutí dohody o VFR ich aktualizuje**

- **predsedníctvo pripravilo dve otázky:**

O.1: Súhlasíte s tým, že by sme sa mali zamerať na to, aby sa čo najskôr dosiahlo čiastočné všeobecné smerovanie, a to nezávisle od číselných údajov súvisiacich s VFR, s cieľom včas prijať prechodné nariadenie?

O.2: Súhlasíte s tým, že návrh by v porovnaní so súčasnými pravidlami nemal zahŕňať žiadne nové hlavné prvky?

Vyjadrenia ČŠ

Maďarsko

- O.1: Rada by mala prijať svoju pozíciu čím skôr (čo sa týka prechodného obdobia) – nemusíme čakať na MFF; nie je isté, či jednoročné obdobie bude postačujúce
- O.2: platby na základe súčasných pravidiel; bez nových prvkov; aby pokračovali všetky súčasné opatrenia vrátane prechodnej vnútroštátnej pomoci (tá je pre Maďarsko kľúčová – aby zostala na súčasnej úrovni)

Poľsko

- O.1: rokovania by nemali byť závislé na MFF
- O.2: nemali by sme zahrnúť nové prvky

Taliansko

- O.1: čím skôr prijať, bez ohľadu na MFF
- O.2: nemali by sme zahrnúť nové prvky (stabilita)

Portugalsko

- O.1: prechodné obdobie je kľúčové z časového hľadiska aj z hľadiska pravidiel; čiastočné všeobecné smerovanie s ohľadom na to, ako dopadne MFF
- O.2: zachovanie pravidiel (pokračovanie AEKO záväzkov, pokračovanie sektorových programov)

Holandsko

- O.2: nemali by sme zahrnúť nové prvky
- O.1: potrebujeme včasnú dohodu s EP aby sme splnili časový plán; vyzývame EK, aby zodpovedala technické otázky ČŠ čo najskôr

Fínsko

- O.1: čím skôr prijať, bez ohľadu na MFF; staré pravidlá, nové peniaze; aj prechodná vnútroštátna pomoc, SOT; udržať prechodné obdobie na jeden rok (nepredlžovať); čím skôr dosiahnuť dohodu o MFF a SPP
- O.2: nemali by sme zahrnúť nové prvky (aj tak môžu ČŠ využiť prechodné obdobie na prípravu na nové pravidlá)

Belgicko

- SPP potrebuje čas a stabilitu (na implementáciu) => potreba dostatočne dlhého prechodného obdobia
- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- O.2: nemali by sme zahrnúť nové prvky; vyzývame EK, aby čo najskôr ozrejnila, na čo môžu a nemôžu ísť peniaze z rozpočtu na 2020; pre rok 2021 možnosť ČŠ rozhodnúť, aká časť rozpočtu pôjde na I. a II. pilier; Komisia sa snaží legislatívne obmedziť záväzky prijímané v roku 2021 limitovať na max. 3 roky – to bude vyžadovať úpravy softvéru – sme za dobrovoľnosť tohto obmedzenia na 3 roky

Španielsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie pravidiel (istota pre farmárov)
- O.2: nemali by sme zahrnúť nové prvky; operačné programy pre ovocie a zeleninu, ktoré sú už schválené by mali pokračovať aj v nasled. období; súčasné programy na rozvoj vidieka aby boli čiastočne predlžované (majú 17 takých programov)

Írsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- O.2: dosť sme pokročili v čerpaní fondov na RV a budeme potrebovať prístup k prechodným dojednaniam na rok 2021; potrebujeme max. flexibilitu na zaistenie rovnováhy na predĺženie súčasných programov na RV a dosiahnutím vyšších úrovní ambícií počas prechodného obdobia; AEKO sú kriticky dôležité pre klimatické výzvy (výsledky až za dlhé obdobie – potreba kontinuity) – **žiadne nové prvky** by nemal návrh obsahovať; prajeme si (podobne ako viaceré iné ČŠ) dlhšie obdobie pre nové AEKO opatrenia ako navrhované 1-3 roky

Cyprus

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie MFF (základný predpoklad pre SPP) + potrebné aj pravidlá pre prechodné obdobie čo najrýchlejšie; podporujeme časový rámec navrhnutý chorváckym predsedníctvom; potreba dostatku času na to, aby všetky postupy súvisiace s legislatívnym rámcom na rok 2021 mali dostatočný čas
- O.2: zachovanie prechodnej vnútrošt. pomoci na rovnakej úrovni ako 2020; zachovanie rozpočtu SPP

Estónsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie; ak bude MFF prijatý až v jeseni, Estónsko preferuje prechodné obdobie na jeden rok
- O.2: žiadne nové prvky; je potrebné doplniť nové ustanovenia k technickej pomoci na rok 2021 pre rozvoj vidieka, potreba novej úpravy CLLD

Litva

- O.1: pravidlá prechodného obdobia musia byť zosúladené s MFF; finančné alokácie MFF musia byť základom pre alokácie na 2021 (nie opačne); tie aspekty, ktoré sa netýkajú MFF môžu byť diskutované

- vítame možnosť predĺžiť programy RV o jeden rok a možnosť použitia zdrojov z nového obdobia – predĺženie by však malo byť flexibilné = v r. 2021 potrebujeme možnosť použiť zdroje z nového obdobia (ak nie je dostatok zdrojov)
- O.2: nové prvky by nemali byť zahrnuté

Dánsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie so sumami v zátvorkách; staré pravidlá a nové peniaze; dúfame iba v jednoročné obdobie; termín na predloženie strategických plánov by mohol byť predĺžený na apríl/máj bud. roka a začiatok by bol 1.1.2022; potreba zjednotenia dátumov reformy a prechodného obdobia – flexibilita alokácie zdrojov medzi piliere na 2021
- regulácie prechodného obdobia by nemala obmedzovať enviro výkon politiky; potrebujeme dlhodobé AEKO
- O.2: nové prvky by nemali byť zahrnuté

Nemecko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie bez ohľadu na MFF
- O.2: nové prvky by nemali byť zahrnuté
- jeden rok je príliš krátky pre prechodné obdobie (potrebujeme min. 2 roky) – zmena správnych systémov a IT systémov

Slovinsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- O.2: bez nových prvkov; musíme riešiť technické problém, aby sa zaistil plynulý prechod

Česko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie; dĺžka prechodného obdobia – budme úprimní – jeden rok nebude stačiť (prijatie národných predpisov, nastavenie IT systémov, kontrolných systémov) – aspoň 2 roky (ako povedalo aj DE)
- O.2: bez nových prvkov; staré pravidlá, nové peniaze
- dve oblasti na diskusie: návrh prechodného obdobia nestanovuje, že by sa prechodná vnútroštátna pomoc mohla vyplácať po roku 2020 (žiadame pokračovanie podpory); druhý podnet: povinná alokácia 5% na CLLD (komunitne vedený miestny rozvoj) – v priebehu prechodného obdobia to môže znamenať časovo náročnú aktualizáciu stratégie a výber nových projektov; obtiažna je aj príprava stratégií MAS v období, kedy nebudú známe definitívne podmienky strategických plánov; niektoré MAS ani nebudú môcť využiť dodatočné prostriedky – treba ČŠ ponechať flexibilitu a súčasne odstrániť povinnosť alokácie 5% na CLLD/LEADER

Francúzsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie; možnosť ponechať niektoré AEKO do 2021 + konverzia na ekol. na dobu 5 rokov
- O.2: bez nových prvkov; súčasné pravidlá

Grécko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie (čísla v hranatých zátvorkách); harmonogram chorv. predsedníctva sa dá splniť; F2F nemožno zohľadňovať v SWOT analýze; operačné programy, ktoré boli začaté, treba dokončiť (aby sa nenarušilo fungovanie organizácií producentov)
- O.2: bez nových prvkov; cieľom je zaistiť právnu a fin. istotu

Luxembursko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- O.2: bez nových prvkov
- dĺžka prechodného obdobia – predmet diskusie (vzhľadom na F2F a politiky rybolovu) – dvojročné obdobie je realistickejšie

Lotyšsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- čo najkratšie prechodné obdobie
- O.2: bez nových prvkov; za účelom právnej istoty by návrh nariadenia o prechodnom období mal obsahovať jasné pravidlá programu LEADER, technickej pomoci, AEKO a metodológie ako vypočítavať príspevky z týchto programov; podpora existujúcich operačných programov

Rakúsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie (čísla v zátvorkách)
- O.2: bez nových prvkov
- čo najkratšie prechodné obdobie
- predĺženie existujúcich operačných programov o ten rok

Rumunsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie (bez ohľadu na MFF)
- O.2: bez nových prvkov; možnosť predĺženia existujúcich programov; pokračovanie prechodnej vnútrošt. pomoci

Švédsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- O.2: bez nových prvkov
- musíme sa zamerať na debaty o novej SPP a vyhnúť sa zdržiavaniu

Slovensko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie aj bez MFF (zabezp. fin. a právnej istoty)
- O.2: bez nových prvkov
- externá konvergencia (málo ambiciózne, požadujeme urýchlenie – aj v kontexte prechodného obdobia)

Bulharsko

- O.1: čo najrýchlejšie prijatie
- O.2: bez nových prvkov; zachovanie existujúcich pravidiel (ako prechodnej vnútroštátnej pomoci na úrovni 2020)

Wojciechowski

- 6.2.2020 - pracovné stretnutie Komisie (ohľadom technických otázok)

Tlačová konferencia (odpovede boli dosť všeobecné)

Marija Vučković (chorvátska ministerka)

- rokovania s americkým ministrom poľnohospodárstva

- otvorené rokovania
- rozprávali o spoločnej vízií poľnohospodárstva z pohľadu troch pilierov udržateľnosti (sociálny, enviro a ekonomický) na oboch stranách Atlantiku
- poľn. produkty by mali byť ohodnotené na základe ich kvality, obchod by mal byť bez prekážok
- časový rámec pre prechodné obdobie
 - dnes sme získali podporu na skoré prijatie čiastočného všeobecného smerovania
 - budeme sa snažiť vyriešiť všetky technické otázky, aby sme boli pripravení, keď bude prijatý MFF, začať rokovania s inými inštitúciami

Wojciechowski

- rokovania s americkým ministrom poľnohospodárstva
 - veľmi všeobecná odpoveď
 - farmári by nemali trpieť v dôsledku medzinárodných obchodných dišpút
- F2F
 - koniec marca - budeme pripravení prezentovať tento dokument
- akčný plán pre ekologické poľnohospodárstvo
 - ku koncu 2020
- akčný plán pre vidiecke oblasti
 - prvý kvartál 2021

A. Spoločné vyhlásenie Nemecka, Francúzska a Španielska o budúcej SPP v kontexte EED

Španielsko

1. 11.12. 2019 EK zverejnila EED, 19.12. sme podpísali toto spoločné vyhlásenie na základe rokovaní medzi našimi zástupcami
2. 3 body:

potrebujeme environmentálnu ambicióznosť v SPP a EED

potrebujeme aj ambiciózne zdroje (posilnené ambície = posilnené zdroje) - tiež zmieňujeme rizikový fond pre krízové situácie

flexibilita a zjednodušenie

- naše krajiny majú rôzne formy usporiadania
- strategický plán je jediný dokument - ale musí umožniť všetkým autonómnym oblastiam zohrať úlohu - preto je potrebná flexibilita
- zjednodušenie - máme na mysli jednoduchosť vyhodnocovania strategických plánov, ale tiež z pohľadu farmára - finálneho článku SPP (nesmie sa ešte komplikovať, keď už cieľov máme viac)

Francúzsko

- SPP je dôležitou súčasťou EED
- podmienky dosiahnutia enviro ambicióznosti: adekvátne zdroje + zjednodušenie implementácie (zjednodušiť výkonnostný rámec, ktorý EK navrhuje) - požadujeme väčšiu flexibilitu a menej ukazovateľov; a tie indikátory, ktoré zostanú, by mali byť zmysluplné; v súčasných indikátoroch sa výsledky hodnotia na základe počtu fariem bez ohľadu na náročnosť ukazovateľov a požiadaviek; myslíme si, že čím jednoduchší model, tým viac poľnohospodárov sa zapojí a tým lepšie výsledky (čo si prajeme v rámci EED)
- dopady klimatických zmien na pestovanie viniča - navrhujeme predĺžiť režim, ktorý uľahčuje

rozširovanie viníc po roku 2030

- náš dokument by mal byť východným dokumentom pre diskusiu a vyzývame krajiny, aby sa pripojili

Nemecko

- SPP musí robiť viac pre klímu a ŽP (očakávaní verejnosti) – preto máme posilnenú kondicionalitu a min. rozpočet pre ekol. opatrenia
- SPP musí tiež prispieť k stabilite fariem a vidieckych oblastí (mení sa paradigma SPP – preto musíme ČŠ umožniť flexibilitu); ciele novej SPP, model založený na výkonnosti by nemali byť komplikované teoretickými vágnymi úpravami (predpovedateľnosť prostredia)
- očakávame významný pokrok v rokovaní počas chorvátskeho predsedníctva

Maďarsko

- s väčšinou v tomto vyhlásení súhlasíme
- významné: dostatočný rozpočet, nový model vykonávania, väčšia flexibilita ČŠ, prístup jednotného auditu, racionálnosť ukazovateľov, jednotkové sumy
- súhlasíme, že platby založené na výkonnosti sú ťažkopádne, zložité a nie je možné ich prevádzkovať na ročnom základe
- tiež súhlasíme, že sektorové programy by sa mali vrátiť pod spoločnú organizáciu trhov
- toto sú oblasti, na ktoré sa musíme bližšie pozrieť počas našich rokovaní
- **Luxembursko**
- mnoho z našich spoločných názorov je súčasťou tohto vyhlásenia
- kde sa napríklad nezhodneme – min. objem peňazí pre ekoschémy v I. pilieri
- čo sa týka nového modelu vykonávania, súhlasíme s návrhmi (ukazovatele, jednotkové sumy, sektorové programy)
- tiež súhlasíme s potrebou adekvátneho a realistického prechodného obdobia

Belgicko

- dokument je dobrým podkladom pre ďalšie diskusie
- s väčšinou bodov súhlasíme (potreba rešpektovať regionálne kompetencie pri implementácii nového modelu vykonávania – pre Belgicko je to dôležité)

Írsko

- v mnohých pozíciách sa zhodneme
- adekvátne zdroje (veľmi dôležité pre Írsko, aby sme mohli požadovať o našich farmárov vyššie enviro ambície)
- tiež vítame požiadavku väčšej koherencie v EÚ obchodných dohodách čo sa týka udržateľnosti (na zaistenie rovných podmienok pre našich farmárov na globálnej aréne)
- niektoré aspekty predloženého dokumentu vyžadujú zváženie: napríklad navrhované spoločné percento pre enviro opatrenia v oboch pilieroch
- čo sa týka nového modelu vykonávania, všetci sa zhodneme, že ešte potrebuje veľa práce (ročné jednotkové sumy, použitie výsledkových ukazovateľov a ukazovateľov výstupu)

Dánsko

- súhlasíme s povinnými ekoschémami a vyčlenením zdrojov na zelené opatrenia v oboch pilieroch (potrebné)
- podporujeme tiež výkonnostný rámec, ktorý je jednoduchý

Bulharsko

- vítame tento dokument

- zjednodušenie je dôležité, ďalej tiež rovnaká prístupnosť pre spotrebiteľov, ďalej rovnaké pravidlá (kvôli rovnej súťaži)
- potreba zaistenie ekonomickej a sociálnej udržateľnosti sektora vo svetle narastajúcich zelených ambícií, povinných ekoschém...= nárast viazaných platieb (pre nás je viazaná podpora kľúčová a musí sa zvýšiť – aby sme mohli čeliť ekonomickým a sociálnym výzvam v budúcnosti, zvlášť v zraniteľných sektoroch a v prípade rodinných fariem)
- adekvátne financovanie
- čo sa týka nového modelu vykonávania myslíme si, že text spomína hlavné nedostatky

Švédsko

- súhlasíme s min. sumou na ekoschémy
- flexibilita (vzhľadom na rozličné podmienky v krajinách)

[1] Komisár k tomu povedal, že zdroje na tento fond sú novými peniazmi – nebudú plynúť z rozpočtu SPP.

Mechanizmus známy pod skratkou JTF je súčasťou Európskej zelenej dohody. Slovensko by prostredníctvom JTF malo získať konkrétny príspevok vo výške 162,4 milióna eur. Ide o zdroje, ktoré by mali byť nasmerované do regiónov, ktoré budú prechádzať tou najdramatickejšou transformáciou. Najviac sa v tejto súvislosti spomínajú projekty, ktoré už EÚ podporuje v baníckej oblasti na hornej Nitre.

Únia chce v nasledujúcom desaťročí venovať na projekty zelenej transformácie európskeho hospodárstva až bilión eur.

[2] Navrhuje sa v ňom široké spektrum opatrení v rôznych oblastiach politiky spolu s orientačným harmonogramom pre všetky opatrenia, ktoré sú vzájomne úzko prepojené a vyžadujú si holistický prístup: ambície v oblasti klímy; bezpečné dodávky čistej a cenovo dostupnej energie; priemyselná stratégia pre čisté a obehové hospodárstvo; udržateľná a inteligentná mobilita; ekologizácia SPP/stratégia „Z farmy na stôl“; zachovanie a ochrana biodiverzity; ambícia nulového znečistenia pre netoxické prostredie; začleňovanie hľadiska udržateľnosti do všetkých politík EÚ; EÚ ako svetový líder; spoločné úsilie – Európsky klimatický pakt

[3] Nemyslia sa tým nulové emisie, pretože dôraz je kladený aj na sekvestráciu.

[4] V oznámení sa uvádza, že na to, aby sa Európska zelená dohoda stala realitou, treba prehodnotiť politiky v oblasti dodávky čistej energie pre celú ekonomiku, ako aj v oblastiach priemyslu, výroby a spotreby, plošnej infraštruktúry, dopravy, potravinárstva a poľnohospodárstva, výstavby, zdaňovania a sociálnych dávok.